

Cirkulärnr: 1998:21
Diariernr: 1998/0257
Handläggare: Herman Crespin
Niclas Johansson
Sektion/Enhet: Finans
Datum: 1998-01-29
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar 1999–2001
Bilagor: 1 Skatter och bidrag 1999–2001 (kommunspecifik; endast till ekonomikontoren)
2 Arbetsgivaravgifter 1996–1998
3 Vissa statistiska nyckeltal
4 Konsumentprisindex
5 Beställningsblankett disketten "Skatter och statsbidrag"

Finanssektionen
Herman Crespin
Niclas Johansson, EJ

1998-01-29

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar 1999–2001

I detta cirkulär redovisar vi en ny skatteunderlagsprognos för inkomstären 1997–2001, nya kommunvisa beräkningar avseende skatter och bidrag för budgetåren 1999–2001, redovisningsanvisningar för nivåjustering i statsbidragssystemet samt en uppdatering av disketten "Skatter och bidrag".

Skatteunderlagets utveckling åren 1997–2001

Vår bedömning av utvecklingen åren 1998–2001 utgår från Konjunkturinstitutets rapport från i november 1997. Sedan denna rapport publicerades har krisen i Sydostasien fördjupats och utvidgats. Av detta skäl har vi gjort vissa justeringar. Vår bedömning innebär en BNP-tillväxt på omkring 2,5 procent för åren 1998–2000 och 2 procent för år 2001. Sysselsättningen, uttryckt som antalet arbetade timmar, ökar med 0,7 procent 1998 och 1999. Den fortsatt snabba produktivitetstillväxten i kombination med en minskad löneökningstakt innebär att inflationen kan hållas strax under 2 procent. I genomsnitt beräknas timlönerna öka med 3,5 procent per år.

Observera att samtliga antaganden, även timlöneantagandena, gäller utvecklingen i hela ekonomin, alltså inte specifikt inom den kommunala sektorn.

I skatteunderlagsprognosen har vi inte räknat med effekter av det föreslagna nya pensionssystemet, de framtida garantipensionerna och avvecklingen av det särskilda grundavdraget. Vi har inte heller räknat med det av regeringen aviserade förslaget att successivt under åren 1999 och 2000 slopa reduceringen av basbeloppet som ligger till grund för den årliga uppräknings av pensionerna.

I den av regeringen nyligen framlagda lagrådsremissen sägs att kompensations skall ske inom skattesystemets ram för löntagarnas höjda allmänna pensionsavgifter. Förslag väntas inom kort. Vidare sägs att regeringen avser att lämna förslag om åtgärder som kompenserar kommuner och landsting för den försvagning av den kommunala skattebasen som förslaget kan komma att innebära.

Tabell 1. Skatteunderlagets utveckling samt förutsättningar åren 1997–2001. Procentuell förändring där inte annat anges.

	1997	1998	1999	2000	2001
Timlön	4,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Sysselsättning	-0,7	0,7	0,7	0,5	0,2
Uppräkningsfaktor, fastställd	2,71	3,73			
" , cirk 1997:165	2,61	3,64	4,21	4,19	
" , ny prognos	2,48	3,09	4,05	4,02	3,85
Befolkning, riket 1.11 året innan	8 847 069	8 849 790	8 863 065	8 876 360	8 889 675
" , proc. förändring	0,0942	0,0308	0,1500	0,1500	0,1500
Medelskattkraft, kr/inv					
Enligt ny prognos	104 333	107 523	111 711	116 027	120 314
Enl. fastställda uppräkn.fakt.		108 434			
KPI, genomsnittlig förändring	0,8	1,8	1,8	1,8	1,8
NPI, genomsnittlig förändring	-1,2	-0,4	1,6	1,6	1,6
Basbelopp kronor	36 300	36 400	36 900	37 600	38 300

Slutavräkning av skatteinkomster

Slutavräkningen av 1997 års skatteinkomster blir med den nya prognosen *minus 131* kronor per invånare den 1.11.1996. Avräkningen regleras i januari 1999 och är beräknad med hänsyn tagen till regeringens så kallade återbetalningsgaranti (se bland annat cirkulär 1997:157). Avräkningen för år 1998 blir med den nya prognosen *minus 185* kronor per invånare den 1.11.1997.

För närvarande utreder Rådet för kommunal redovisning hur kommunalskatten bör periodiseras i bokslutet för år 1998. Rådet förväntas lämna ett förslag under våren.

Nivåjustering av statsbidragen i skattemyndigheternas redovisningar

Den så kallade nivåjusteringen innebär att alla kommuner i år får ett avdrag med 188 kronor per invånare. Nivåjusteringen beror på att införandetilläggen överstiger införandeavdragen med närmare 1,7 miljarder kronor, motsvarande 187 kronor per invånare. Dessutom är utjämningsbidragen i kostnadsutjämnningen cirka 11 miljoner kronor större än utjämningsavgifterna, motsvarande 1 krona per invånare. Nästa år beräknas nivåjusteringen öka till 200 kronor per invånare, för att därefter minska till 154 kronor per invånare år 2000 och 115 kronor per invånare år 2001.

Skattemyndigheterna har ändrat sin redovisning av nivåjusteringen för 1998. Den ingår nu bland utjämningsbidragen och inte som tidigare tillsammans med det generella statsbidraget. Orsaken till förändringen är att regeringen vill att det redovisade generella statsbidraget ska överensstämma med anslaget på statsbudgeten.

I bilaga 1 till cirkulär 1997:201 ingår nivåjusteringen, på samma sätt som tidigare år, som en reducering av det generella statsbidraget. Vi har nu istället valt att särredovisa nivåjusteringen i bilaga 1 för att underlätta jämförelsen mellan vår redovisning av kommunens intäkter och skattemyndighetens. Det innebär att det generella statsbidraget blir högre än i cirkulär 1997:201, men det påverkar inte de totala intäkterna.

Redovisningen av nivåjusteringen bör också ändras i kommunens bokföring av två skäl. Dels är det praktiskt att kommunernas redovisning överensstämmer med statens, dels hör nivåjusteringen ihop med utjämningsystemets införanderegler. Det är därför rimligt att redovisa nivåjusteringen under utjämnningen istället för under det generella statsbidraget. Vi föreslår att den redovisas på konto 836 (enligt K-Bas95 och K-Bas98), "Införandeavdrag". Kontot döps om till "Införandeavdrag och nivåjustering". Från och med år 1999 finns det inte längre några införandeavdrag. Kontot kan då helt och hållet användas till nivåjusteringen.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I bilaga 1 redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag för åren 1999 till 2001. Observera att nivåjusteringen av statsbidragen särredovisas.

Till grund för beräkningarna ligger vår nya skatteunderlagsprognos, samma befolknings- och skatteunderlagsutveckling för den enskilda kommunen som för riket samt 1998 års kostnadsutjämnning och utdebiteringar. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via fax 08-772 42 87.

Disketten "Skatter och bidrag"

Under 1997 har 144 kommuner använt vår prognosmodell "Skatter och bidrag". I modellen kan kommunerna göra prognoser över sina intäkter av skatter, inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning, generella statsbidrag (invånar- och åldersrelaterat), införandetillägg/avdrag samt momsavgift för åren 1998 till 2000. Vi har nu uppdaterat modellen till att gälla åren 1999 till 2001. Modellen finns på diskett och är gjord i Excel 5.0. Den går också att använda i senare versioner av Excel.

Modellen ger kommunen möjlighet att se effekten på intäkterna av olika antaganden om:

- skatteunderlagsutvecklingen i riket
- skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Antalet invånare och åldersstrukturen i den egna kommunen

Utifrån kommunens prognos om antalet invånare och åldersstrukturen görs en beräkning av befolkningsutvecklingens inverkan på kommunens bidrag eller avgift i kostnadsutjämnningen.

Priset för de kommuner som inte använt modellen under 1997 är *1 200 kronor*, exklusive moms. För de kommuner som redan 1997 använt modellen kostar uppdateringen *600 kronor*, exklusive moms. I priset ingår en diskett samt en beskrivning av hur modellen fungerar. När förutsättningar för beräkningarna ändras, till exempel på grund av ny skatteunderlagsprognos, kommer vi att ge information om de ändringar som behöver göras i modellen via vår cirkulär.

Beställning kan göras på bifogad beställningsblankett, bilaga 5. Faxe in beställningen till oss på nummer 08-772 42 87.

Frågor om modellen "Skatter och bidrag" besvaras av Herman Crespin tfn 08-772 41 85, Niclas Johansson tfn 08-772 42 77 och Britta Hagberg tfn 08-772 42 56.

Utbetalning av preliminära skatter och bidrag 1998

Riksskatteverket (RSV) har meddelat följande utbetalningsdagar 1998. Bokföringsdag hos post- och bankgirot är första bankdag efter RSV:s utbetalningsdag. Endast Postgirot och SE Banken har avtal med RSV. Övriga bankers bokföringsdag kan därför avvika från nedanstående datum.

Tabell 2. Utbetalningsdagar av preliminära skatter och bidrag

	Utbetalningsdag	Bokföringsdag
Januari	21	22
Februari	20	23
Mars	20	23
April	22	23
Maj	20	22
Juni	23	24
Juli	22	23
Augusti	20	21
September	22	23
Oktober	21	22
November	20	23
December	22	23

Arbetsgivaravgifter

I bilaga 2 redovisas arbetsgivaravgifterna för 1998. De avtalsenliga avgifterna och premierna för KL-sektorn (kommunala avtal exklusive BEA) och BEA för 1998 är ännu inte fastställda. Förhandlingssektionen meddelar kommunerna via "Arbetsgivarnytt" så fort avgifterna är bestämda.

Inga förändringar av arbetsgivaravgifterna för 1999 är beslutade. Förslaget om ett nytt pensionssystem påverkar delar av de lagstadgade avgifterna liksom löneskatten. Förbundet förutsätter att ändringarna blir kostnadsneutrala för arbetsgivaren.

Nedsättning av arbetsgivaravgifter

Under år 1997 har arbetsgivare fått göra ett särskilt avdrag varje månad på arbetsgivaravgiften med 5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst 2 500 kronor. Från och med 1 januari 1998 har avdraget höjts till 3 550 kronor per månad och arbetsgivare.

Kapitalkostnader i 1999 års budget

Nominell metod

Internräntan enligt den nominella metoden syftar till att visa den genomsnittliga finansieringskostnaden för investeringar i en kommun.

För 1999 är internräntan beräknad till 5,8 procent och överensstämmer med årsgenomsnittet för 5-åriga statsobligationer 1997. Det innebär en eftersläpning på två år.

Eftersom den enskilda kommunens finansieringskostnad kan skilja sig från ovan angivna internränta finns ett alternativt sätt att ta fram en internränta. Utgångspunkten är den egna genomsnittliga finansieringskostnaden för faktiskt upptagna lån eftersom denna är känd. Till denna läggs beräknad finansieringskostnad för nya lån och eventuella lån som ska omsättas under 1998 och 1999. Här måste ett antagande om räntenivå göras utifrån vad man tror om räntorna framöver. Detta alternativ innebär att de faktiska kostnaderna för befintliga lån kombineras med en prognos över förväntad räntenivå 1998 och 1999.

Real annuitetsmetod

Nedan redovisas hur kapitaltjänstkostnaderna kan beräknas i 1999 års budget med real annuitetsmetod.

1) De som redan 1998 använt real annuitetsmetod ska:

- räkna upp 1998 års kapitalkostnader med 0,91 procent
- stryka 5-åriga objekt anskaffade före 1993

"	10	-"-	1988
"	20	-"-	1978
"	33	-"-	1965
"	50	-"-	1948

2) Kapitaltjänstkostnaderna för de investeringar som gjordes 1997 ska 1999 beräknas på följande sätt. Multiplicera investeringsutgiften 1997 med följande faktorer beroende på livslängden.

Tabell 3. Lathund för investeringar gjorda 1997

Livslängd	5 år	10 år	20 år	33 år	50 år	w
Annuitetsfaktor	0,24206	0,13286	0,07929	0,05938	0,05016	0,04310

Vissa statistiska nyckeltal

Uppgifter om utdebitering, konsumentprisindex m.m. återfinns i bilagorna 3 och 4.

Viktiga datum under våren

- 13 mars: presskonferens för rapporten *Kommunernas ekonomiska läge; mars 1998*
- 14 april: Vårpropositionen
- mitten av april: SCB:s preliminära uppgifter om kostnadsutjämnningen för 1999
- 20 april: förbundets konferens om vårpropositionen i Stockholm
- 21 april: förbundets konferens om vårpropositionen i Malmö
- 23 april: förbundets konferens om vårpropositionen i Umeå
- början av maj: ny prognos över skatter och bidrag för åren 1999–2001

Frågor med anledning av detta cirkulär kan ställas till Herman Crespin på tfn 08-772 41 85, Britta Hagberg, tfn 08-772 42 56, Niclas Johansson, tfn 08-772 42 77, Ulf Lennartsson, tfn 08-772 47 21, Helena Milton, tfn 08-772 42 12 och Clas Olsson tfn 08-772 42 25.

Samtliga kontaktpersoner kan även nås på våra e-post-adresser:
fornamn.efternamn@svekom.se.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Clas Olsson

Niclas Johansson

Bilagor

- 1 Skatter och bidrag 1999–2001
(kommunspezifisk; endast till ekonomikontoren)
- 2 Arbetsgivaravgifter 1996–1998
- 3 Vissa statistiska nyckeltal
- 4 Konsumentprisindex
- 5 Beställningsblankett disketten "Skatter och statsbidrag"